



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel I. Van den tijdt deser gheschiedenisse, ende vande ghesteltenisse
vande Stadt Gorcom.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

Waerachtighe HISTORIE

Dan de
MARTELAERS VAN GORCOM.

Het eerste boeck.

CAPITTEL I.

Van den tijdt deser gheschiedenisse, ende vande ghesteltenisse vande Stadt Gorcom.



In't iaer naer Christus gheborste vijftien hondert twee-en-tseuentigh / ten tijde van Philippus den tweeden Catholijcken Coningh van Spanien / als inijnen naem Gouverneur van gheheel Neder-landt was Ferdinandus Alvarez Hertoghe van Alben / naer dat de eerste troublen der beld-stormerije in't iaer 1566. verweckt / deur de hulpe Godts / ende veursiechtighejdt van mijn Vrouwe Margareta Hertoginne van Parma (die doe ter tijt inden naem vande Catholijcke Maiestejt het Neder-landt regeerde) en deur eenighe Heere geluckighlijck waren ghesist: Soo heeft weder-om in Hollandt ende Zeelandt den op-roer van eenighe muyt-maekers / vpanden van Godt ende hunnen Coningh (die-men inden loop Geusen noemt) beginnen te wassen in ghetal ende maght / onder t' deksel van eenighen my oft : ende hadden nu al-reede den Bziel / Flissinghen / Enckhuyzen / wofende water-steden seer bequaem

B tot

tot hen beurenemen / met eenighe andere / ende onder dien dock Alckmaer in henne maght ghecrege. Doek ist ghebeurt niet langhe daer naer / dat de schoone Hollandsche Stadt van Doordrecht deur het af-vallen vande ghemeynte van dese menschen is inne-ghenomen. Van dese Stadt omtrent ses uren reysens is gheleghen Gorcom (eer-tijds ghenoeemt Gorinchem) de principaellste Stadt van het landt van Arkelan / oft (ghelijck sommighe segghen) Ver-rulen : welcke Stadt niet soo seer groot / maer nochtans seer populeus ende wel gheleghen is ter roopmanschappe / te weten / op-den cant vander Wale / seer bequaem ter vaert. Als daer de tijdinghe gheromen was dat Doordrecht nu vande Geusen inne-ghenomen was / soo heeft dese nieuw-maer alle Gods-vzuchtighe menschen / ende sunderlinghe de gheestelijcke dienaers der hepligher Kercken seer verflagen / wel wetende wie ende hoe-danighe byandt dat hen nakende was / wiens aerdt in eenighe cruele exempelen versch bedreuen ghenoech blyckende was. De Geusen met loosen ende quaden raedt hadden de saecke vande religie ghemenghelt met het stuck van het wereldtlijck goubernement / op dat sy den menschen eerst wijs maeckende dat onverdaghelijck was de last van het tribuyt oft on-gheldt datter op-ghestelt was / hen niet eenen souden moghen trecken totten haet vande Catholycke religie : om dat de Spaniaerden (van wien sy hen verlaeghden in dusdanighe last ende seruituyt gebzacht te worden) de Catholycke religie bouen alle andere in eeren hielen / ende met aller neerstigheydt sochten te verbyden / alle ketters doodelijck haetende. Om welke redene beuren-waer de Spaensche natie alle oprechte en verstandighe Catholycken / soo gheestelijcke als wereldtlijcke / met recht seer lief-getal was.

Al-soo

Al-foo was dan by de Geusen euen-eeng t'zij een Papist oft Catholijck / t'zij een lief-hebber van het Spaensche goubernement. Waer deur allen den haet die-men op de Spaniaerden hadde / is ghevallen op alle de Catholijcken: maer sonderlinghe op de Gheestelijckheyt ende Religieusen / als de principaelste ende upt-gelesene leden van de Catholijcke Kercke. De welcke ouer-sulcks deur het wel ghelucken vande saecken der Geusen seer verflaghen ende met groote sozghbuldigheyt ende vreesse ouer-al niet sonder redene bebanghen waren / principelijck in de plaetsen die nu het perijckel alder-naeste waren. Al-foo wast dan ghestelt tot Gorcom naer het ouer-gaen van Dozrecht.

CAPITTEL II.

Van het Conuent der Minder-broeders, ende den Gardiaen des-selvs Conuents, ende van sijne vroom-hertigheyt.

In dese stadt was een Conuent van broeders onder den regel van S. Franciscus Christo dienende / d'welck niet van groote plaetse / oft schoone timmeragie / oft groot ghetal van broeders / maer vande onder-houdinghe der strangher discipline seer lofsbaer was. De broeders van dit Conuent waren in grooter beduchtheydt om dat de vyandt soo nae was / als kennende henne menschelijcke swackheyt ende wel wetende de wreedheyt ende onbersoelijcken haet der Geusen teghen hen. Te dier tijdt was al-daer Gardiaen Nicolaes Pieck van dier stadt ghebozen / een man van seer goet en hepligh leuen: wiens deughdt / vierighe sozghbuldigheyt ende peuer deur de Catholijcke religie / gheduerende